

PHÁP TU TỪ

Pháp **Tu Từ** là cách sử dụng ngôn từ đặc biệt ở một thể loại ngôn ngữ như (từ, câu văn, đoạn văn, văn bản) trong một ngữ cảnh nhất định nhằm tăng sức gợi hình, gợi tả trong cách diễn đạt, qua đó tạo ấn tượng với người đọc về hình ảnh, câu chuyện, cảm xúc của tác phẩm đó.

A. Pháp Tu Từ dùng để làm gì?

Việc sử dụng pháp **Tu Từ** thay cho cách diễn đạt thông thường giúp tạo nên các giá trị đặc biệt trong cách biểu đạt, biểu cảm. Thông qua đó, hình ảnh của sự vật, hiện tượng được minh họa một cách rõ ràng, cụ thể và sinh động hơn. Trong các tác phẩm văn học, pháp **Tu Từ** thường được sử dụng để tăng thêm tính nghệ thuật cho tác phẩm đó.

B. Các loại pháp Tu Từ và tác dụng:

1. Pháp Tu Từ so sánh:

Đây là biện pháp Tu Từ dùng sự vật hay sự việc này đối chiếu với sự vật hay sự việc khác có nét tương đồng nhằm tăng thêm sức gợi hình, gợi tả trong cách biểu đạt.

Ví dụ: Mặt trời đỏ rực như một quả cầu lửa khổng lồ trên bầu trời.

2. Pháp tu từ nhân cách hoá:

Nhân hóa là pháp Tu Từ mà trong đó đồ vật, cảnh vật, hiện tượng được miêu tả thông qua những từ ngữ được sử dụng cho con người, giúp những vật vô tri vô giác trở nên có hồn và sống động hơn như con người.

Ví dụ: Những con đường uốn lượn mềm mại như những dải lụa vắt qua ngôi làng

3. Pháp Tu Từ hoán dụ:

Hoán dụ là pháp Tu Từ mà sự vật, hiện tượng có quan hệ gần gũi với nó để tăng thêm sức gợi hình, gợi tả cho sự vật được diễn đạt.

Pháp Tu Từ hoán dụ có tác dụng tăng thêm sức gợi hình, gợi cảm cho việc mô tả sự vật, sự việc được nhắc đến trong thơ ca, văn học.

Ví dụ: Kẻ đầu bạc tiễn người đầu xanh (Hình ảnh “kẻ đầu bạc” chỉ những người lớn tuổi với mái tóc bạc, còn hình ảnh “người đầu xanh” để chỉ những người trẻ tuổi).

4. Pháp Tu Từ phóng đại:

Nói quá là cách nói phóng đại mức độ, quy mô, tính chất của một sự vật, sự việc hay hiện tượng có thật trong thực tế. Chúng ta cần hiểu rõ rằng nói quá không phải là nói khoác, hai khái niệm này là hoàn toàn riêng biệt nhưng thường xuyên bị lầm lẫn với nhau. Nói quá chỉ đơn giản là phóng đại sự việc ở mức độ lớn hơn nhưng vẫn đúng với sự thật, còn nói khoác là nói sai hoàn toàn sự thật.

*Ví dụ: Trời hôm nay nóng như đổ lửa, chỉ cần bước ra đường 5 phút là mồ hôi đã nhễ nhại như tắm.
(“Nóng như đổ lửa” là câu nói phóng đại nhằm diễn tả cái nóng quá mức của thời tiết).*

5. Pháp Tu Từ ẩn dụ:

Ẩn dụ là pháp Tu Từ gọi tên các sự vật, hiện tượng này bằng tên sự vật, hiện tượng khác có nét tương đồng với nhau nhằm tăng thêm sức gợi hình, gợi cảm.

Ví dụ: Ánh nắng giòn tan bao quanh cả khu vườn (“Ánh nắng giòn tan” ám chỉ cảm giác nắng to làm khô cong mọi vật)

6. Pháp Tu Từ tế nhị:

Đây là biện pháp tu từ dùng cách diễn đạt tế nhị, uyển chuyển để diễn tả một sự vật, hiện tượng với mục đích tránh gây cảm giác đau buồn, nặng nề, bất lịch sự.

Ví dụ: Bà ngoại của em đã ra đi được một thời gian rồi nhưng cả gia đình vẫn cảm nhận được tình thương của bà ở quanh đây.

(“Đã ra đi” là cụm từ để thay thế cho từ đã mất, giúp tránh được cảm giác đau buồn khi nhắc về sự mất mát).

7. Pháp Tu Từ điệp từ:

Điệp từ là biện pháp Tu Từ trong văn học để diễn tả việc lặp đi lặp lại của một từ hoặc một cụm từ nhằm nhấn mạnh, liệt kê, khẳng định,... để làm nổi bật lên vấn đề muốn nhắc đến.

Ví dụ: “Tinh Tấn, Tinh Tấn, Tinh Tấn Mãi”

8. Pháp Tu Từ liệt kê:

Liệt kê là biện pháp sắp xếp nhiều từ, cụm từ khác nhau để diễn tả một hành động, sự vật, sự việc, có thể thông qua cách dùng từ đồng âm hoặc không đồng âm nhưng có chung một ý nghĩa. Mục đích của pháp Tu Từ liệt kê nhằm diễn tả các khía cạnh, tư tưởng, tình cảm được đầy đủ, rõ nét nhất đến người đọc, người nghe. Đây là pháp Tu Từ thường được sử dụng để làm tăng mức độ hiệu quả của biểu đạt chứ không phải lặp đi lặp lại một cách dài dòng, lê thê. Do đó chúng ta cần lưu ý để tránh lầm lẫn trong cách sử dụng.

Ví dụ: Để di chuyển đến thành phố khác, bạn có thể sử dụng nhiều phương tiện khác nhau như xe hơi, xe máy, xe lửa, máy bay,....

9. Pháp Tu Từ tương phản:

Tương phản là pháp Tu Từ sử dụng những từ ngữ đối lập, trái ngược nhau để làm nổi bật sự vật, sự việc, hiện tượng được nhắc đến, qua đó làm tăng hiệu quả diễn đạt.

Ví dụ: “Bán anh em xa mua láng giềng gần”

“Bán – Mua” là cặp từ tương phản được sử dụng

Trên đây là những khái niệm về **Pháp Tu Từ**. Mục đích và phân loại các pháp Tu Từ thường được sử dụng trong văn nói và văn viết. Hy vọng rằng những khái niệm này sẽ giúp các em vận dụng thật tốt biện pháp Tu Từ trong cuộc sống hàng ngày để câu văn thêm phần phong phú, sinh động.

